

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921.

III. ÉVFOLYAM, 179 SZAM.

SZERDA, AUGUSZTUS 10.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 80—K Félévre. . 220—K
Negyedévre 110—K Egész évre 440—K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdékben és
az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferenz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Nagy vihar a nemzetgyűlésben Rakovszky mentelmi ügye körül

A keresztény-párt kivonult a teremből

Budapest, augusztus 9. A nemzetgyűlés ülését fél 11 órakor nyitotta meg Bottlik József alelnök. Bemutatja Debreczen város és Fejér megye feliratát az ingatlanvagyonváltás ügyében.

A Rakovszky-féle mentelmi sérelem.

Somogyi István előadó ismerteti a Rakovszky-Beniczky-ügyben a mentelmi bizottság jelentését. Részletesen foglalkozik a mentelmi sérelemmel. Most már nemcsak egyes nemzetgyűlési tagok mentelmi jogát sértették meg, de az elnök mentelmi jogát át a nemzetgyűlést.

Nagyon gyakori az olyan jelenség, hogy egyesek, testületek olyan jogokat vindikálnak maguknak, amiket normális időben nem mernek vindikálni.

Ha egy zászlóalj parancsnoka megfenyegeti az elnököt, az elnök által a nemzetgyűlést, akkor vissza kell fordítani „a nem tűrhetjük”-et és nekünk kell kiáltanunk, hogy nem tűrjük és nem tűrhetjük, hogy a nemzetgyűlést szabadon bárki is sérteni, bántani merészelje. Ez volt az oka, hogy a mentelmi bizottság rendkívüli eszközöket javasol.

Tény az, hogy példa nélkül áll, hogy valakit a Ház elé citáljanak bocsánatkérés céljából, de példa nélkül áll a sértés is.

Meskó Zoltán: Hátha nem jön el?

Somogyi István: Ajánlom, — hogy a mentelmi bizottság javaslatát fogadja el a nemzetgyűlés.

Csukás Endre kisebbségi indítványa.

Elnök: A kisebbségi vélemény előadóját illeti a szó.

Csukás Endre néhány pillanatra nem jelentkezik s épen mikor Ereky Károly elkiáltja magát: Mi az, megszökött? — lép be Csukás.

Csukás Endre: A mentelmi bizottság javaslatát el nem fogadhatja. Elsősorban kivihetetlen, hogy egy aktív katonatiszt, egy Prónay zászlóaljbeli alezredes a nemzetgyűlés előtt megjelenhesen. Javasolja, hogy mondja ki a nemzetgyűlés, hogy

Prónay megsértette a Ház mentelmi jogát és utasítsa a kormányt, hogy a szükséges megtorló intézkedéseket tegye meg.

Elnök megállapítja, — hogy Drózdly Győző olyan kijelentést tett, miszerint Prónay Pált ki kell rugni a hadseregből.

Felkiáltások: Ez hallatlan! — Így sem szabad beszélni! Elnök ezért a kifejezésért Drózdlyt rendreutasítja.

Huszár Károly indítványa.

Ezután Huszár Károly áll fel szólásra. Ebben az ügyben ki kell kapcsolni a jobb- és baloldali pártpolitikát. — A mentelmi jog egyik sarkköve az alkotmánynak. A Kormányzó is esküt tett és ez az eskü kötelez mindenkit, főképpen azokat, akiket a Kormányzó oszlopainak nevezünk.

A Kormányzó oszlopa nem lehet különítmény, kizárólag a magyar nemzet.

Ha jog, törvény és igazság, mint minden államban, ugy nálunk is meg van, ugy minden erővel kényszeríteni kell a funkcionáriusokat, hogy az alkotmányt tiszteletben tartsák.

— A kisebbségi véleményeknek enyhítő körülményeiről beszél. Ebben az esetben nincsen enyhítő körülmény, csupán ott, ahol nincs kormány, kormányzó, esendőség, rendőrség és nemzeti hadsereg. De ahol ezek a tényezők működnek, ott semmiféle egyéni akciónak nincsen helye.

Megmondom nyíltan, a Prónay-féle levél hangja a katonatanács hangja. Veszedelmes volna, ha ennek a hangnak iskolát csinálni engednénk a nemzeti hadseregben...

Legfőbb ideje, hogy az ellenforradalommal megalkotott egyének túlértékelésének egyszer már vége szakadjon. A hadsereg ne politizáljon és ne avatkozzon olyan kérdésebe, amihez nem is ért.

Az egyéni kiruccanások többet ártottak az országnak, mint bármilyen más. A nemzeti hadsereg régi szellemmel van teli és elítéli az injuriákat. Súlyos hiba volt Prónaytól az is, hogy az ő akciójába belevonta tisztjeit és legénységét.

Semmi szükség arra, hogy Prónayt a nemzetgyűlés elé idézzék, hogy ott bocsánatot kérjen. Semmi értéke nincs a bocsánatkérésnek, ha csak a kényszer hatása alatt teszi.

Ezért elfogadja a kisebbségi indítványt azzal, hogy a kormány a tett intézkedésekről 8 nap alatt tartozik jelentést tenni.

Ezután Dinich Viktor szólal fel. Prónay súlyosan megsértette a nemzetgyűlés mentelmi jogát. Hozzájárul Huszár indítványához

Bernolák miniszter beszéde.

Bernolák Nándor népjóléti miniszter a kormány nevében kijelenti, hogy a kormány a mentelmi bizottság azon javaslatát, hogy Prónay a nemzetgyűlés szuverenitását megsértette, elfogadja, azonban a mentelmi bizottság második javaslatához nem járulhat hozzá, valamint ahhoz sem, hogy záros határidőn belül tegyen a kormány jelentést. Ezután röviden foglalkozik a javaslatokkal. Természetes, hogy a nemzet szuverenitásának letéteményese a nemzetgyűlés. Ebben az esetben nem közönséges vétségéről van szó, hanem a mentelmi jog súlyos megsértéséről és épen ezért a kormány elfogadja a mentelmi bizottság javaslatának első részét. Az angol parlamentben kifejldött azor gyakorlat, hogy a parlament bíráskodik azok felett, akik a parlament védelmi jogát megsértették. Nálunk nem követelhetjük, mert akkor külön parlamenti jogszabályra volna szükség. Bizonyos, hogy féltékenyen óvni kell a parlament szabadságát. Épen ezért az volna a legnagyobb baj, ha megengednénk, hogy kívülről támadjanak bennünket. Harmóniára van szükség a hadsereggel, mert szükségünk van rá. Kéri, hogy a Ház az első részt fogadja el, a másodikat pedig vesse el.

A honvédelmi miniszter beszéde.

Belitska Sándor honvédelmi miniszter röviden válaszolt Bernolák beszédére. Multkor a miniszterelnök ur is kifejtette, hogy a nemzetgyűlés szuverenitásának megsértését megtorlás fogja követni. A miniszterelnök urnak ez a kijelentése vele egyetértőleg történt. Ovjá a nemzetgyűlést, hogy ebből kifolyólag bármilyen következtetést vonjon le. A nemzeti hadsereg fegyelme nemcsak nálunk, hanem az egész külföldön ismeretes.

Ezt az esetet nem lehet az egész nemzeti hadseregre általánosítani.

A záros határidőre vonatkozó indítványra kijelenti, hogy a kormány álláspontján áll és a mentelmi bizottság javaslatának első részét elfogadja.

Huszár Károly személyes kérdésben szólalva fel, kijelenti, hogy még a látszatát is kerülni akarta annak, hogy a Prónay-ésetet a nemzeti hadseregre általánosítsa. Beszédének indító oka épen az ellenkezője volt. A nemzeti hadsereg szemünkfénye, ezzel aunk, vagy bukunk.

Ezután Huszár Károly elnök felszólalására kijelenti, hogy azon állítását, miszerint Prónay nem mótó arra, hogy a nemzetgyűlés előtt megjelenjen, politikai értelemben értette.

Ugron Gábor: Aki megsérti a Ház mentelmi jogát, annak bűnhődni kell. Pártom nevében kijelentem, hogy csatlakozom Huszár Károly határozati javaslatához.

Ezután Hornyánszky Zoltán szólalt fel. Nemcsak a nemzetgyűlés, hanem a nemzeti hadsereg szuverenitása nevében is elítéli Prónay eljárását. Huszár Károly határozati javaslatát elfogadja.

Ezután elnök a vitát befejezi. Az előadók nem élnek a zárzó jogával, mire szavazásra teszik fel a kérdést.

A kisgazdák Csukás Endre indítványa mellett, a keresztény-párt, az ellenzék, a diszsidensek Huszár indítványa mellett szavaznak.

A szavazás névszerint megy. A szavazás után a távollevő képviselők névsorát olvassák fel. Ekkor lép a terembe Gieswein s elkiáltja magát: Itt vagyok! Szomszédai megmagyarázzák, miről van szó, mire Huszár indítványa mellett szavaz.

Kitör a vihar.

Ezután tör ki a vihar. A távollevők névsorában olyanokat olvasnak fel, akik már szavaztak, tehát jelen vannak.

Felkiáltások: Nem érvényes a szavazás! Ujra kell szavazni!

Ezután felolvassa jegyző a távollevők között Hegedűs György, Kovács István, Kutkafalvy Miklós nevét, akik már szavaztak.

Erre a keresztény-párti képviselők felállanak helyükről, a padokat verik s uggy kiáltják: Érvénytelen a szavazás, nem érvényes.

Elnök a nagy zajban folyton csenget, majd az ülést felfüggeszti.

Az újbóli megnyitás után elnök enunciaciót valamit, de a nagy zajban nem érteni a szavát. Majd bejelenti, hogy

a szavazásnál tényleg tévedés történt s új szavazást rendel el

s a szavazás előtt szünetet ad, egyrészt, hogy a képviselők megdölgödhassák szavazataikat, másrészt, hogy a jegyzők előkészülhessenek. Az ülés újból megnyitására a soros jegyző nem volt jelen. Mikor végre a jegyző elfoglalja a helyét, elnök bejelenti, — hogy a szavazást újból fogják elkezdni.

Rakovszky István ezalatt egy ívet köröz, amelyet valamenynyien aláírnak a kereszténypártból.

A kereszténypárt eközben kórusban kiáltja:

— Szünetet, szünetet! Rakovszkyék kérik a szavazásnak holnapra való halasztását.

Elnök bejelenti, hogy erendelte a névszerinti szavazást s ezért az indítvány tárgytalan. (Allandó nagy zaj.) Az első szavazást érvénytelennek jelenti ki.

Rakovszky István a házszabályok 229. paragrafusában értelmében szólal fel és kéri 30 képviselő nevében a szavazásnak holnapra való halasztását, mert az elnök enunciacióját a nagy zajban nem tudták megérteni s így nem tudták, mire szavaznak. Figyelmezteti a többséget, hogy a kisebbséget ne terrorizálják.

A zsebkendő-jelenet.

Ezután Bottlik József elnök kijelenti, hogy őt nem lehet kényeszeríteni házszabálysértésre. — Ő elrendelte az új szavazást, ezt mindenki hallotta.

Felkiáltások a kereszténypárt: Nem hallottuk!

Andrássy Gyula, Pallavicini György és többen előveszik zsebkendőiket. Weisz Konrád zsebkendőjét az elnök felé lobogtatja.

miközben állandóan nagy a zaj. Bottlik József, Weisz Konrád felé: Mi célja akar lenni a képviselő urnak?

Pallavicini György: Perczel Dezső utódja!

Bottlik József: A képviselő urat rendreutasítom. Ha még egyszer mond valamit, a mentelmi bizottság elé utasítom.

Allandó nagy zajban kiabálnak a kereszténypártiak az elnök felé: Perczel utóda, tul tesz rajta!

Elnök ezután kijelenti, hogy enunciaciót a szavazás újraváló elrendelését. Az a fontos, hogy benne van a naplóban. A gyorsírók hallották s benne van a naplóban, hogy elrendelte a szavazást.

Ezután Ugron Gábor kér szót.

Elnök: Nem adom többé meg a szót.

Nagy zaj, Ugron G. állva marad és állandóan kiáltja: Szót kérek a házszabályokhoz. A zaj egyre növekszik, mire az elnök az ülést másodsor is felfüggeszti.

Kivonul a kereszténypárt.

Az ülés újból megnyitása után megkezdődik a szavazás. A zaj egyre tart. A kereszténypárt állandóan kórusban kiáltja: Nem lehet szavazni! Nem lehet!

Elnök folyton csenget s kijelenti, hogy a zajongó képviselőket a mentelmi bizottság elé utasítja.

Folytonos közbeszólások hangzanak el.

Elnök: Még egyszer fészölítom a képviselő urakat, maradjanak

csendben, mert kénytelen leszek a mentelmi bizottság elé utasítani.

Felkiáltások a kereszténypárton Ugyan! Ugyan! Ezután

Rakovszky vezetése alatt a kereszténypárt, az ellenzék s a disszidensek egyrésze kivonul az ülésteremből.

A kormány intézkedéseket tesz a drágaság ellen.

Haller István a drágaság ügyében interpellál. A drágaság napról-napra növekszik, amelynek több oka van. Főoka a valuta romlása. Interpellációjában kéri a kormánytól, hogy dolgozzon-e ki egy tervet a drágaság leküzdésére? Felvette e programjába a közellátatlanok ellátásának kérdését, annak rendezését és szervezését és terveinek a nemzetgyűléssel való közlését?

Bethlen István gróf miniszterelnök nyomban válaszolt az interpellációra. Igen köszönöm Haller képviselőtársamnak felszólalását, mert végre a mostani zürzava osülések után mai felszólalásában a közügyekkel foglalkozott. — Bár részletes választ nem adhat még, de néhány szóval válaszolni kíván

A drágaság okát három tényező okozja: a visszaélésekkel, amelyeket a kárteltek és szövetkezetek követnek el, valamint a spekulációval s harmadszor a valuta romlásával.

Osztom képviselőtársamnak nézetét, folytatta a miniszterelnök. Felérkezett annak az ideje, hogy megakadályozzuk az országban minden luxust. Minden tüke, a mely nem a többtermelésre, a munka megindítására igyekszik, az a szegények erszényéből veszi ki a pénzt. A valutára vonatkozólag abban a meggyőződésben élünk, hogy a jelenlegi valuta-romlás csupán incidens, amely incidens nem a pénzügyminiszter ur nagy koncepciója terveinek eredménye. Kötelességemnek tartom kijelenteni,

hogy ha a valutaromlás tovább tart, úgy a kormány mindent meg fog tenni arra vonatkozólag, hogy ennek következményeit, a drágulást megakadályozza s azon igyekszik, hogy az élet standardot mindenki biztosíthassa magának.

A kormány részéről kijelentem, hogy a pénzügyminiszter, földművelésügyi miniszter és közlekedésügyi miniszter a kérdéssel foglalkoznak és mindenképen azon igyekeznek, hogy Haller képviselő urnak intenciója szerint járjanak el.

A Ház a miniszterelnök választát tudomásul vette.

Ezután nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter kijelenti, hogy a gazdaságközönség mindig megtette kötelességét és mindig a legnagyobb állhatatossággal tanusította az ellátatlanok ellátása ügyében. Azonban

semmiképen sem járulhat hozzá az újabb rekvirációkhoz és maximálásokhoz.

Budaváry László interpellációjában kéri a kormányt, hogy a vidéki köztisztviselők is szabadon választhassák meg, hogy szep-

A kisgazdák ezalatt elfogadják Csukás Endre kisebbségi indítványát.

Leadtak 88 szavazatot, ebből 78 igen, 10 „nem” szavazat volt.

Mikor Bethlen miniszterelnök igen-nel szavaz, a kisgazdák megéljenzik.

lyosón izgatottan tárgyalták a lefolyt eseményeket. Grieger Miklós elkiáltja magát: — *Hát ellenzékbe megyünk?* Többen eljenezni kezdtek erre. Nagy csoport támadt Rakovszky István körül, aki kijelentette, hogy ilyen körülmények között nem lehet tárgyalni.

Budapest, augusztus 9. A kereszténypárt tegnap este értekezletet tartott, amelyen foglalkozott a parlamenti eseményekkel. Bernolák Nándor népjóléti miniszter, Haller István és Rakovszky István felszólalása után az a felfogás jutott kifejezésre, hogy

a kormány és a párt között nincs ellentét

és a parlamenti események miatt a párt akciója Bottlik József ellen irányul, aki az elnöklési módjával a vihart előidézte. Andrássy kijelentette, hogy a párt fátyolt borít a történetekre, mivel Bottlik úgy sem lesz a nemzetgyűlés elnöke.

tember 1-től természetben, vagy pénzben kívánják-e az állami ellátást.

Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter megnyugtató kijelentése után Budaváry és a Ház a választ tudomásul vették.

Ülés vége 3 órakor volt.

Budapest, augusztus 9. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén a kereszténypárt összes tagjai kivonultak az ülésteremből. A fo-

Az éhező oroszok hulláma Vlnáig ért.

Budapest, augusztus 9. Az éhező orosz népvándorlásnak első hulláma elérkezett a lengyel határhoz és Vilna környékén kóborog. A keleti határmenti lakosság jó szívvel fogadja az oroszokat és segíti őket abban, hogy átjöhessenek lengyel földre.

Földet kapnak a vitézségi érmesek és rokkantak.

Budapest, augusztus 9. A hivatalos lap holnap száma közli a földművelésügyi miniszter rendeletét az arany vagy ezüst vitézségi érmmel kitüntetettek, a hadirokkantak, hadiözvegyek és árvák földhöz juttatásának elősegítéséről. Az arany vagy ezüst érmmel kitüntetettek az országos földbirtokrendezési alaphoz házhelynek 3 katasztrális holdnál nem nagyobb ingatlan, illetőleg a már tulajdonukban levő ingatlanok három katasztrális hold területű ingatlanra való kiegészítéséhez szükséges földnek vétel, járadékterki szerződés vagy haszonbérlet útján való megszerzésében segíthetnek. — A legmagasabb segély, ha a kitüntetett

családos, a vételár haszonbér, illetőleg évjáradék és megváltási ár 50 százaléka, s ha nőtlen, 30 százaléka lehet. Házhelynek, vagy belsőségnek megszerzésében a hadirokkant vagy özvegy segíthet, ha 1 gyermeke van a vételár, illetőleg az évi járadék és esetleg a megváltási árnak legfeljebb 50, ha 2 gyermeke van: legfeljebb 60, ha 3 gyermeke van: legfeljebb 70, ha 4 gyermeke van: legfeljebb 80 százalékkal. Teljes vagyontalanság és keresetképtelenség esetében a segély mértéke kivételesen méltánylást érdemlő esetekben 100 százalékgig is emelhető. Felöltött hadiárva legfeljebb 50 százalékgig segíthet.

A kisgazdapárt elfogadta a vagyonváltásot.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, augusztus 9. A kisgazdapárt tegnap este értekezletet tartott. A párt általánosságban elfogadta a vagyonváltás javaslatát. A részlets tárgyalásnál Kosszó J. István kérte, hogy a városokat és törvényhatóságok birtokait mentesítsék a vagyonváltástól. Hegedűs ehhez hozzájárult.

A százkoronások bevonása.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, aug. 9. A hivatalos lap mai számában a pénzügyminiszterium rendeletet tesz közzé, amelynek értelmében az Osztrák Magyar Bankok 100 koronáról szűkítő magyar felülbélyegzésű bankjegyeit ezentul már csak a Magyar Királyi Államjegy Intézet és a m. kir. állampénztárak kötelesek fizetéképfelfogadni és pedig folyó évi augusztus 31-ig. Ugyanezen határidőn belül a 100 koronáról szóló bankjegyek az említett helyeken még levonás nélkül való kicserélésre is benyújthatók.

A határkijelölő bizottságok megkezdik munkájukat.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, augusztus 9. A határkijelölő bizottságok munkája, mint azt már néhány nappal ezelőtt jelentettük, megkezdődött és cseh-magyar részről Brünnben, jugoszláv-magyar részről pedig Gráchan folytak. Értesülésünk szerint a cseh-magyar bizottság működését Vácson folytatja. Magyar katonai részről Tanczos Gábor altábornagy és Pentsy Zoltán százados tárgyalnak a cseh külügyminisztérium megbízottjaival. Vassel Károly és Dormándy Géza ezredekek visszaérkeztek ma Párisból, ahol a legfelsőbb tanácsból átvették a közvetlen direktívákat. A magyar-jugoszláv határ megállapítás ügyében magyar katonai részről e hó 15—20-ika között Vasser Károly ezredes és Hadffy Zoltán százados Pécsre utazik. Az osztrákokkal folytatandó tárgyalásokban magyar részről Keresztes Arthur százados és Hadffy százados vesznek részt. A magyar-román határkijelölő bizottság működését e hó 30-án Nagyváradon kezdi meg. Magyar katonai részről Dormándy Géza ezredes és Oláh százados tárgyalnak.

● HIREK ●

Magyar gróf és orosz hercegnő regénye.

Esküvő a moszkvai börtönben. — Egy népbiztos az eskető.

Regényes szerelmi történet és házasságát híret hozza Moszkvából, Varsó közvetítésével a táviró, amelynek hőse egy Széchenyi gróf, unokatestvére Széchenyi László grófnak és Galicyn hercegnő, a legrégebb orosz nemesi családok egyikének tagja. A regény még a háború előtt kezdődött Konstantinápolyban, amelynek közelében Széchenyi gróf apjának palotája és nagykiterjedésű birtoka van. Közben kitört a háború, amelynek során a fiatal Széchenyi gróf 1915-ben a galiciai fronton fogságba jutott.

Mikor Galicyn hercegnő értesült az eseményről, visszatért Oroszországba és azóta állandóan dolgozott, hogy visszaszerezze a gróf szabadságát és életet juttasson hozzá. Kérte azt is, hogy engedjék meg összeházasodásukat, de az engedélyt hónapokon át megtagadták. Mikor végre hozzájárultak a házasságkötéshez, egy népbiztos adták össze őket.

A gróf barátai közül nem lehetett jelen senki, a násznagy egy fegyveres katona volt s a gróftól négy szuronyos bolsevik kísérete a népbiztos szobájába, ahol néhány barátjának kíséretében várt rá a menyasszonya.

A népbiztos esküvő után megengedték az új párnak, hogy egy moszkvai ortodox templomban egyházi esküvőt tartanak s azután visszavitték a gróft a börtönbe. Feleségének csak a börtön kapujáig volt szabad elkísérnie.

A következő reggel Galicyn hercegnő meglátogathatta férjét s a gróf börtönbeli barátaival menyegzői lakomát tartottak — fekete kenyéren, hadikávéval és melegvízen.

Lőrinc napja. Várva várjuk a jó kiadós esőt. Lőrincben biznak a régi földmives emberek. Ma van. Tegnap már erős borulás volt. Dél előtt is, délután is csepergett pár szem. Rég láttunk ilyet is, sokan biznak benne, hogy jön a többi utánna.

Még a ribizli levelét is leégette a hőség. A napok óta uralkodó türelhetlen hőség nemcsak a gyöngykapás növényeket tette tönkre, hanem a fákban is nagy károkat okozott. Ami hosszú évek óta nem történt, megégette az orgona leveleket, sőt a vésszel-viharral bátran szembeszálló ribizli-bokrok leveleit is összezsugorította és leégette. A ribizli-bokor úgy néz ki, mint késő ősszel. A hatalmas levelű árnyas diófák megküzdöttek a hőséggel, végre is ezek is megtörttek, már a levélszélek megfeketednek, elszáradnak. A külső levelek hervadtak, fekete pettyesek. A zöld dió fonyad, ez is pettyes. A magyar ember azt mondja nagy lemondással: a ragya érte. Pedig a hőség perzselte agyon.

Eljegyzési hír. Venyige Adólf leányát, Etuskát eljegyezte Eisenberger Márton Mátészalkáról. Minden külön értesítés helyett.

A zsír Debreczenben 140 korona

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A debreczeni sertésvásárokról szóló jelentések azt mutatják, — hogy

a sertés hétről-hétre drágul.

A hétfői sertéspiacon is újabb ár-emelkedés volt, ugy kövér, mint soványsertésekben. Az oka ennek az, hogy

a tengeri-termés a nagy szárazság miatt nagyon gyengének ígérkezik, a tengeri ára a terménylőzsdén is „változatlanul tartott” s így sokba kerül a hizlalás.

Ezért emelkednek hétről-hétre a zsír- és szalonna-árak, úgy, — hogy tegnap már egy debreczeni hentesüzletben az alábbi árjegyzéket láthattuk:

Zsír	140 korona.
Zsirnakvaló	120 „
Háj	130 „

Gyapjuteremelő gazdák, kik legálább egy mázsa göndör merinói gyapjuval rendelkeznek és azt fekete, kék vagy barna színű posztóvá akarják feldolgoztatni, forduljanak írásban bővebb felvilágosításért Kir. Háziipar Felügyelőség Debreczen, Pénzügyi palota.

Az esperantisták Budapesten. Budapest, aug. 9. A prágai esperantó kongresszus résztvevői, mintegy 70-en érkeztek meg Budapestre. A hajóálmáson dr. Giesswein Sándor fogadta a vendégeket. Eljött Milánó polgármestere is, és feltűnést keltett egy gyönyörű zászló ajándékával.

Dr. Borossy József bel-, bőr és nemibetegeknek rendeléseit ismét megkezdte. Bethlen-u. 6. Telefon 858.

Fogadásból belehalt a gombócveszés. Eperjesről jelentik: Przišek Vencel, — az egyik brünni szövőgyár cseh utazója, Pakocse község korezmájában ötven koronába fogadott, hogy két óra alatt megeszik ötven gombócot. Eleinte simán ment a dolog, a hatalmas gombócok egymásután csusztek le az utazó torkán, de a negyvenediknél már pipacsörösen erőlködött, majd fuldokolni kezdett, lefordult a székről és meghalt. Orvosi megállapítás szerint halálát fulladás és szélütés okozta.

Férfi ingek, divat színekben, legolcsóbban beszerezhetők: Frank Imrénél, Piac-utca 43.

HOLYAGPAPÍR
és befőttkötő-zsineg
kapható a
„MÉLIUSZ”
könyv- és papírkereskedésben

Saját készítésű ::
Férfi ingek 235
2 gallérral, közelővel
Divat-kalapok 275
Gyönyörű, nyári, — mosható
Nyakkendők 25
Herman
NÁNDOR ÉS TÁRSA
fehérneműkészítők
Piac-u. 10., Bikával szemben.

Ó-sószalonna	140 korona.
Paprikás	140 „
Füstölt	140 „
Karaj	84 „
Sódar	80 „
Hus	78 „
Fej, köröm	34 „
Füstölt kobász	120 „
Főtt	150 „

Szóval már Debreczenben is 140 koronára szökött fel a zsír ára. És

a spekuláció — ugylátszik — még nagyobb ár-emelkedésre számít s ezért Debreczenben is nagy a kereslet szalonna és zsír iránt.

A fogyasztó közönségnek mindenestre napról-napra súlyosabb gondja a zsirkérdés, mert ha ilyen rohamosan szöknek föl az árak, akkor a zsirt nem lesz képes megfizetni.

Kétszázkilenevvenegy kanyaró eset volt a megyében. Losonczy Almos dr., Hajdu vármegye tiszti főorvosa most terjesztette be július haváról szóló jelentését, amely szerint Hajdu vármegye közegészségügyi állapota júliusban kedvezőtlen volt. Különösen nagy mértékben mutatkoztak az emésztőszervek hurutos, lobos bántalmái és gyermekbőrbrészt esecsemőknél és gyermekeknél. Nagy számban szedte áldozatait e betegség a csecsemőknél, míg a gümőkóros bántalom a felnőtteknél. Közveszélyes heveny fertőző kórok közül jelentkezett a tonszoló toroklob, a vérheny, amelynek 9 községben 63 beteget volt 12 halálessel. Ugyancsak 9 községben lépett föl a kanyaró 294 esetben, melyek közül csak 4 végződött halállal. Föllépett még a bélhurut, hasihagymáz és a vérhas is. A vármegye területén 14 egyént martak meg veszett kutyák, illetve macskák, 7 ember követett el öngyilkosságot. Sok bajt okozott, hogy a hajléktalanok s azok, akik kisebb földbirtokhoz jutottak szabályellenes, egészségtelen módon vert falu hajlékokat építettek s ezzel a betegségeknek fészkeket építettek.

A vas és fémmunkások ma szerda este fél 8 órakor a Munkás-Otthonban taggyűlést tartanak.

A Debreczen-Hajdumegyei Diák-Szövetség. A máv gépjávitó műhely iránt érdeklődő tagjaink f. hó 10-én háromnegyed 10 órakor a gör. kath. templom előtt gyülekezzenek. Vezetőség.

Pár garasért
uj ruhája lesz, ha
Bermann-féle
Mercur ruhafestéket
vásárol. Ára 3 K.

DOLLÁRT
és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt
legeslegdrágábban vesznek
SIMON GYÖRGY
Debreczen, Kossuth-utca 11.

Csempésztelepek a vámsorompóknál. A vámsorompók környékén utóbbi időkben megint igen lábra kapott a csempészet. A hajnali órákban különösen a csempészek egész légiója lepi el a sorompók környékét s különböző ravasz fogásokkal játszik ki az ellenőrző közegek figyelmét. A városi tanács legutóbbi ülésén Rácz Lajos, a statisztikai hivatal főnöke, tett jelentést a csempész telepek nagy károkat okozó üzletemeiről, melyeket csakis úgy lehet lehetlenné tenni, ha a hatóságok minden rendelkezésükre álló eszközzel törekednek a vámorzés megszigorítására. A jelentés részletesen tájékoztatja a tanácsot s felhívja a figyelmet az ellenőrzés minden irányban való kiterjesztésére. A tanács Vásáry István tanácsnokot bizta meg, hogy sürgős javaslatot tegyen a vámsorompók vidékének fokozottabb figyelésére, egyúttal pedig ártírt az államrendőrséghez, hogy a felállított őrszemek az érkező szekereket a lehető legpontosabban vizsgálják át és a szükséghez képest kényszer eszközökkel is hassanak oda, hogy a vámbárcák kiváltása minden esetben megtörténjen.

Dr. Siegmund Erwin, kórházi tb. főorvos rendelését Péterfi-utca 31. szám alatt megkezdte. Rendel sebészeti betegeknek d. u. 2-4-ig.

Magára gyújtotta a házát. Szegvárról jelentik: Borzalmas körülmények között vetett véget életének Gyömbér Ferenc ottani lakos. Kedden délelőtt felment háza padlására. A padlás ajtót magára zárta s a háztető udvari végét meggyújtotta. Azután átment a padlás utcafelőli végére s lekiabált egy koscin arra haladó embernek, — hogy a házat magára gyújtotta, öngyilkos lesz. A tűz láttára az egész község népe — odacsődült, de a lángtengerrel szemben teljesen tehetetlenek voltak. Az öngyilkost csak a tűz eloltása után hozhatták le, borzalmasan összeégett holttestét. Allítólag azért vetett véget életének, mert családjával rossz viszonyban élt.

Az Általános Fogyasztási Szövetkezet felhívja a munkásságot, hogy lisztkönyvecskéiket, míg a Rákóczi-utca 13. szám alatti üzlet meg nem nyílik, a Munkásotthonban (Margit-fürdő) adják be.

Szepesy Ferenc tánciskolájában az esti tanfolyam pénteken, azaz 12-én veszi kezdetét. Iratkozni lehet egész nap. Simonffy utca 1/c. II. em.

Fogorvosi és kozmetikai villamos készülékeket s villamos vasalókat készít s javít Földvári Debr. I. elektrotechnikai gyár. — Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

Orvosi, jogi, gazdasági és minden más egyetemi tankönyvek Csáthy Ferenc tudományegyetemi könyvkereskedésében kaphatók. Piac-utca 8. sz.

A DKASE augusztus 20-án, Szent István napján a Dreher kerthelyiségében kabaréval egybekötött nagy nyári mulatságot rendez.

Itt az olcsóság! Már 2600 koronától kezdve készít divatos férfi öltönyöket Keresztes úri-szabó, Varga-utca 1. szám. — Piarista rendházzal szemben.

Frank Sándor női divat üzletében, Piac-utca 42. nyári mosóárak, ugyszintén női ruhák és bluzok mélyen leszállított áron kaphatók.

Lovassy főparancsnok gyásza. Sulyos csapás érte Lovassy József rendőrfőparancsnokot. Judith nevű, 18 éves, viruló, fiatal leánya néhány nappal ezelőtt vakbélgyulladásba esett. Az idejében alkalmazott orvosi segítség nem tudta az életnek megmenteni s tegnap délután rövid szenvedés után elhunyt. A mélyen sujtott főparancsnok és családja iránt városszerzte nagy részvét nyilvánul meg.

Savanyu a szálló. Varga Róza és Kozma Róza facér cselédnők sűrű dolguk felől ráértek arra, hogy karjaikra kosarakat akasztottak s felkeresték Gyürky Sándor szülleit hogy onnan jó csomó szállót és körtét szedjenek magukhoz, nyilvánvalóan nem csupán saját éhségük miatt, hanem értékesítési szándékkal. A csász azonban rossz indulatu embernek mutatkozott velük szemben s megkergette őket, sőt Varga Rózát el is csipte s ő most a rendőrségen várja sorsát, míg társnőjét, a másik Rózát körözik.

Károly király Dániába készül. Koppenhága, augusztus 9. Extrabladet jelenti, hogy tovább folynak a tárgyalások Károly királynak Dániába való költözése tárgyában. Allitóltag egy juttlai kastélyt jelöltek ki számára. A tárgyalás végleges eredménye eddig ismeretlen.

Öngyilkos malomtulajdonos. Budapestről jelentik: Haggenmacher Károly malomtulajdonos tegnap délután fél négykor villájában magára lőtt és másnap reggel meghalt. Öngyilkosságának oka gyógyíthatatlan idegkaj.

A pestis Varsóban. Berlin, aug. 9. Varsóban mintegy 18 ember betegedett meg pestisben. A kormány mindent megtett az ázsiai veszedelem megfékezésére.

Kínálják a búzát.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A buza ára továbbra is csökkenő irányzatot mutat. A terménytőzsde zárlatáról tegnap az alábbi jelentést adták ki:

Irányzat lanya. Buzát délfelé már 1350-ért sem vettek. A lanyhaság oka az általános eső és az a körülmény, hogy az utóbbi két napon a kínálat erősen emelkedett.

Buza 1375—60, a malmok 60-as árfolyamon vásárolták felülfizetés nélkül. Rozs 1060 ab Budapest, takarmányárpa üzlet nélkül 1350, tengeri változatlanul tartott. Zab 1385 ab feladó állomás, Budapest 14—14 egynegyed, köles 11, bab 16—19, minőség szerint.

Hajdina és vetőmagvak üzletelen. Repce 16—18 névleg, borsó Viktória 17 névleg.

Ó liszt 25 fél, fehér 21 fél, kenyér 17 fél, rozs 16 egynegyed ab Budapest, Debreczenben 16. A lisztpiac tartózkodó, korpa 810—820 névleg augusztusra.

Egyik fővárosi lap írja: Értesülésünk szerint a kisgazdapártban a spekuláció és az árfelhajtó irányzat ellen komoly intézkedéseket követelnek. Schandl Károly nemzetgyűlési képviselő készül felszólalni a Házban. Beszélni fog a liszt kivétel felfüggesztéséről, a tőzsdei fedezetlen vásárlásról, illetve ennek eltiltásáról, a felburjánzott kartelek rendszabá-

Kardoss Géza megszervezte a Csokonai-színház új társulatát

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Kardoss Géza, a Csokonai színház igazgatója, már megszervezte az új szintársulatot. A teljes és végleges névsort az alábbiakban közölhetjük:

Vezetőség:

Kardoss Géza, igazgató, rendező.
Petrik József igazgatóhelyettes, főrendező.
Sajthy Imre, irodai titkár.
Altmann Imre, gazdasági titkár.
Müller Mátyás, vezénylő karnagy.
Bihari Zoltán, korrepetitor karmester.

Halász Sándor, főügyelő.
Poprádi Árpád, főszűgő.
Markó Valeria, szűgő.
Virágháty Lajos, könyvtáros.
Pintér Dezső, pénztáros.

Művész személyzet:

Arkossyné Szabó Irma drámai és vigjátéki anyaszínésznő, hősnő.
Bodán Margit, koloratur és népszínmű énekesnő.

Csapó Mária, naiva.
Egyed Lenke, operett-komika.
Cs. Gyulai Gizi, énekesnő.
Halassy Mariska, hősnő.
Halassyné Serezős Etel, vigjátéki anyá és komika.
Helvey Erzsébet, szubrett énekesnő.
Kálmánczi Manci, táncos szubrett.
J. Lukács Julia, drámai anyai színésznő.

Novák Margit, társalgási színésznő.
Pálffy Irma, szerelmes hősnő.
Scary Margit, táncos naiva.
Utassy Gizi, táncosnő, táncmester.

Utassy Ida, szende.
Arkosy Vilmos, drámai, vigjátéki apa, buffó.

Csolnakossy Gyula, apa és buffó.
Halász Sándor, epizód komikus.
Heltay Andor, jellemszínész, komikus.

lyozásáról és a keresetnélküli munkásoknak az ellátatlanok csoportjába való felvételéről.

Debreczenben tegnap a gabonapiacra, mint hallottuk, 1200 koronáért is adták a búzát.

Megakadályozzák a gabona- és liszt-csempészt.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A szabadforgalom megnyitásával lábrakapott gabona- és liszt-csempészt oly mérvet öltött, hogy a földművelésügyi minisztérium közlelmezési főosztálya most kénytelen volt szigorú rendelettel utasítani a hatóságokat, hogy ezt minden eszközzel akadályozzák meg. E tárgyban tegnap a következő rendelet érkezett le Debreczen város polgármesteréhez:

Mínthogy napról-napra több oldalról érkeznek hozzám jelentések arról, hogy a gabonaforgalom szabaddá tétele folytán lelketlen üzerek a gabonaneműeket és örleményeket vaggontételekben összevásárolják az ország belterületén és azokat részint szállítási igazolvánnyal, részint anélkül a határsávból fekvő egyes helyekre azon célból gyűjtik össze, hogy azt kedvező alkalmal az ország területéről kicsempéssék, illetve azt nyereséggel kellő időben értékesíthessék, szigoruan kötelességévé teszem a hatóságoknak, hogy

Járay Sándor, operett bonvivant
Kardoss Géza, színész.
László Gyula, apa és jellemszínész
Mátray Jenő, jellem és táncos színész.

Molnár Dezső, prózai bonvivant
lyrai szerelmes.

R. Nádosy István, táncos komikus
Pintér Dezső, társalgási színész.
Rubinyi Tibor, drámai hős és szerelmes színész.

Szalma Sándor, baritonista, operett bonvivant.

Szigeti Jenő, operett tenor buffó, komikus.

Torma Zsiga, tenorista.

Virágháty Lajos, jellemszínész
V. Zagon István, társalgási és jellemszínész.

Karszemélyzet:

Almássy Zsazsa, Dankó Erzsébet, Dinyés Erzsébet, Földes Erzsébet, Jánossy Teréz, Kerekgyártó Olga, Korray Győzőné, Kulinyi Karola, Mészáros Zsuzsanna, Nagy Bözske, Rónay Kató, Utassy Nóra, Bethlendi Sándor, Fodor Andor, Gally Endre, Juhász Sándor, Kelemen Lajos, Kolozsvári Albert, Kovács Lajos, Morvai Géza, Novák István, Perényi József, Szoyer Dániel, Tamássy Andor, Tóth János.

Ebben a társulatban számos ismerős és igen kedves névre akad a debreczeni közönség. Ott találja például Halassy Mariskát, a kitűnő hősnőt, H. Serezős Etelt, a kedvelt komikát, Szigeti Jenőt, Járay Sándort, a népszerű énekes bonvivant, s akik még nem működtek itt, azokat is a legjobb hír előzi meg. All ez elsősorban Helvey Erzsébet, a primadonnára, akit legutóbb Miskolcra ünnepeltek.

Ezek után méltán fogadhatja a legnagyobb érdeklődés a Csokonai-színház új szezonját.

a gabonaneműeknek és örleményeknek az ország határszéle felé irányuló szállítását a legerélyesebben és legintenzívebben ellenőrizték, amennyiben bárkit tetten érnek, hogy szállítási igazolvány nélkül szállít a határsáv területén gabonaneműeket vagy tetten érnék azon, hogy ezeket az országból külföldre szándékozik kicsempészni, ellene lehető legszigorúban járjanak el és a szállítmányt azonnal vegyék őrizetbe és eljárások eredményét az illetékes rendőri büntető bíróságokkal és hivatalommal is táviratilag közölik.

Nagyatádi Szabó István s. k.

A korona 1-52¹/₂

Budapest, aug. 9. A budapesti tőzsdén a valutapiac zárata a következő volt: Napoleon 12.60, angol font 14.40, dollár 392 és fél, francia frank 31.75, márka 480—90, lira 17.20, osztrák korona 0.37 és fél, rubel 58 és fél, lei 470—505, szokol 495—500, dinár 9.10—30, lengyel márka 0.18 és fél.

Zürich, aug. 9. A devizák zárlatánál Budapest 1.52 és fél, Berlin 735, Hollandia 183, Newyork 599, London 21.75, Páris 46.70, Milánó 26, Prága 775, Zágráb 350, Bukarest 762, Varsó 0.30, Bécs 0.60, osztrák bélyegzett 0.50.

Valódi angol szövetek
Feldheim és Weisznál
Piacz-utca 73. szám alatt

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Felvétel a ref. tanítóképző-intézetbe. Az igazgatóság előjegyzéseket az intézet I-ső osztályába augusztus 20-ig fogad el. Az I-ső osztály nem lesz párhuzamos. — Tandíjat a protestáns vallásu tanulók nem fizetnek. Más vallásuak tandíja 400 korona. Szegény tanulók könyv- és pénz segélyben részesülnek. Debreczen, 1921. évi augusztus hó 8-án. Az igazgatóság.

A polgári iskola értesítője. A tizenötödik tanévét befejezett debreczeni nyilvános m. polgári fuiskola most megjelent értesítőjében Székely Simon igazgató beszámol az eredményes munkáról, melyet a vezetése alatt álló iskola a múlt évben végzett. A beiratkozott 199 tanulóból 185 tett vizsgálatot. Az elért eredmény ugy szellemi, mint testnevelési téren megfelelő volt. Az intézet 13 tanerőből álló tanári kara minden lehető elkövetett a tanítás eredményessé tételére. A statisztikai adatok szerint az egyes osztályokat 142-en végezték sikerrel s osztályismétlésre mindössze 6 tanulót utasítottak. Az iskolát legnagyobb százalékban kisiparosok és kiskereskedők gyermekei látogatták. — Rendes beiratások a következő tanévre szeptember 1—4. napjain lesznek, a tanévet pedig szept. 5-én fogják megnyitni. A különbözőzeti, felvételi, pótló és javító vizsgálatokat szeptember 1-én tartják meg.

Pályázati hirdetés. A debreczeni nyilvános m. polgári fuiskolában (Csapó-utca 58.) a jövő 1921—1922. tanévben 5 teljes és 5 féltandíjmentes hely töltendő be. Mind a 10 hely Debreczen sz. kir. város tek. városi Tanácsa által fog betölteni a hozzá címzett, de az iskola igazgatójához beterjesztett kérvények alapján. Minden kérvényhez születési, az utolsó iskolai, illetőségi és szegénységi (vagyontalansági) bizonyítvány csatolandó. Ugy a teljes, mint a féltandíjmentes helyekre csak szegénysorsu jó magaviseletű és előmenetelű debreczeni illetőségi tanulók pályázhatnak. A pályázat határideje folyó évi augusztus hó vége. Székely Simon igazgató

SZÍNHÁZ

Érdekes színházi hírek. A szegedi színházra újabban Csáky Antal Fekégyulai színgazgató reflektál. Csáky Antal 1.800.000 koronát ígért Palágyi Lajos igazgatónak a felszereléséért (diszlet, ruhatár) és a szerződés átruházásáért, amit Palágyi el is fogadott. Sőt — hir szerint — hajlandó Csáky mellett megmaradni művezető-igazgatónak is. — Görög Olga, a debreczeni színház volt kedvelt koloratur-primadonnája, aki a múlt évben Erdélyben működött, Debreczenbe érkezett.

Ma új műsor a Vígyszínház-mozgóban. Bemutatóra kerül a Regina Coeli, dráma 6 felvonásban. Főszerepet játsza: Gustáv Adolf Semmler. Az előadást csak felnőttek látogathatják. Kacagató lesz a Zigottó a varietében, burleszk kép. Előadások 7 és 9 órakor.

KITÜNŐ FÉRFI-INGEK FRANK EDÉNÉL

Tánckirálynő a címe annak a regényes filmjudozságnak, amely a Fanny Elsslernek, a legnagyobb táncművésznőnek élettörténetét tárgyalja. A káprázatosan fényes és látványos filmalkotás pénteken, szombaton és vasárnap kerül műsorra a Vígyszínház mozgóban. Előjegyzéseket a pénztár elfogad.

KÖZGAZDASÁG

Kevés felhajtás a marhavásáron.

Az árak tartottak.

A nagyvásárt megelőzni szokott keddi ló és szarvasmarhavásáron tegnap feltűnően kevés volt a felhajtás. Az árak tartottak voltak s általában a múlt heti átlag szerint igazodtak. Lóvásárlás alig történt. A szarvasmarhát legnagyobb részét helybeli mészárosok vásárolták különként 24—27 koronáért, a fiatal borju kilója 28—30 koronáért kelt.

A csizma már 1600 korona. A debreczeni csizmadia színben igen élénk forgalom volt tegnap. A csizma ára ismét emelkedett s most már egy pár viselő csizmát 1500—1600 koronáért adtak. A kereskedők is tömegesen megjelentek a piacon s 1600 koronájával vásárolták össze a csizmákat. A bőr ugyanis rohamosan drágul s a csizmaárak további emelkedésére számítanak. A vasárnap tartott kecskeméti országos vásáron a csizma párját már 2000 koronáért vesztegették a kecskeméti csizmadiaik.

Budapesti serítés-jelentés. Maradvány tegnapról 1437, érkezett 176, összesen 1613, eladatott 150, maradt 1463. Árak: zsirserítés elsőrendű, öreg 71—82, zsirsertés fiatal 82—84, könnyű 60—82.

Gyógy és háziipari növénykiállítás lesz Budapesten augusztus 20-án a városi Mezőgazdasági Múzeumban.

Szaj- és körömfájás. Az óriási hőség folytán az újavárosi határban a szarvasmarha állományban szörvénnyesen kiütött a szaj- és körömfájás.

A burgonya kiviteli engedélye. Budapest, augusztus 9. A külforalmi tanácstól azt az értesülést nyertük, hogy a burgonya-illeték leszállítására vonatkozó hírek nem felelnek meg a valóságnak és semmiféle végleges döntés még nem történt.

Az osztrák tőzsdét beakarják zárni. A tőzsdén ma olyan híresztelés terjedt el, hogy a kormány a valutapiac eseményeire való tekintettel be akarja zárni a tőzsdét. Az osztrák korona újabb esését a bécsi sajtó szinte kétségbeesett hangon kommentálja. A „Der Abend” azt hangoztatja, hogy Ausztriának, miután már semmi reménye sincs, hogy Angliától és Franciaországtól hitelségséget kap, a kimentente felé kell orientálódnia.

Gyógynövények gyűjtése és eladása.

Hirdetmény.

A városi Tanács a m. kir. földmivelségi miniszter ur 67.400—II. számú rendelete folytán közli a város érdekelt lakosságával, hogy mindennemű gyógynövény termesztése, gyűjtése, beváltása, feldolgozása és a gyógynövényekkel való kereskedés, ezek behozatala és kivitele — kivéve a gyógytárak és drogueriák által a közvetlen fogyasztás részére történt vásárlásokat és eladásokat — továbbra is állami irányítás és felügyelet alatt marad melyet a Gyógyipari Növény Forgalmi Iroda (Budapest, IX. Lónyai-u. 7.) végez.

Termelni és gyűjteni a fennálló rendelkezések keretei között mindenkinnek szabad, de az említett drogueriákon és gyógytárakon ki-

Hogy adják a dinnyét?

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Itt van Lőrinc-napja s még mindig alig lehet a debreczeni piacon dinnyét látni. — Máskor ilyenkor már meg is untuk a dinnyét, sőt a sárga ilyenkor már lochos is volt; most ha a dinnye-piacon meg is jelenik néhány dinnyés-szekér, ezen a portékán is alig van mit látni.

Szép, nagy dinnye alig kerül elő a szekérből.

Jó vegyes, apró dinnye, de inkább apró, mint nagy.

Sok a jarda, rosszul fejlett. Sok benne a puha, melyet a hőség megfőzött.

Índaja teljesen lefonnyadt, ami arra vall, hogy sokáig gyűjtötték össze és leszedve csomóban hagyták érni, tehát nem friss. — Ha meglékeljük, vagy megszegjük, halvány, „meredt szemű”, csunya színű, nem édes, inkább vizizű.

Vevő van bőven. Még most ujság, ezért nagyon keresett cikk.

Ha megérkezik egy szekér, egész csapat ember veszi körül. — Egy része komoly vevő, más része csak érdeklődő.

A szekérről két ember, jobban mondva: egy ember és egy asszony jön. A dinnye-áru elől egyik kezében hosszú kés, másikban ostor van. Amaz a dinnye lékelésére, emez a sok ólalkodó, csintalan gyermek távoltartására szolgál. A magyar kifogja lovát vagy tehenét, egy kis takarmányt lők eléje és árul.

— *Hogy ad a dinnyéből? — ostromolják mindenfelől.*

— *Csak együtt adom, —* jelenti ki röviden. Megjárás a portéka, könnyen beszél.

— *Hát együtt hogy adják?*

— *15 korona egyre-másra. Kétszáz van rajta, vegye meg az ur mindet.*

A kétszáz helyén máskor 60 is alig fért volna meg. Kérik 8 koronáért, 9-ért,

vegre 12 koronában megalkuszunk.

egy ezret a markába nyom a vevő. A magyar befog, a vevő felül és elhajt. A többi tünődően néz utána.

Nem megy ilyen könnyen, ha a portéka alábbvaló. Nem veszik együtt, megeresztí darabszámra.

— *Hát kelmed hogy ad a dinnyéből?*

— *Mék milyen atyámfia!*

vül a készleteket eladni csakis a jelen rendelet alapján engedélyt nyertek, továbbá a 111.973—1900. B. M. számú rendeletben arra jogosítottak részére van megengedve.

A Forgalmi Iroda a gyógynövény készletek bejelentését is elrendelheti. Engedélyt a 111.973—1900. B. M. alapján jogosítottakon kívül — a forgalmi iroda ad és pedig beváltásra minden magyar honosnak, kit az iroda erre alkalmasnak talál, feldolgozásra oly magyar honosnak, ki megfelelő felszereléssel és szak tudással bír; nagybani kereskedésre és exportra minden szaktudással bíró magyar honosnak és bej. magyar gyógynövény kereskedő cégnek vagy vállalatnak. Ezen engedély az iparigazolványt vagy engedélyt nem pótolja.

Megkezdődik a válogatás. Felveszik, püfölik, görgetik a talyigában és az oldal mellett. Alkuszunk, erősen törni mellett. Alkuszunk, erősen törni akarják az árát. Nem megy, mert a kereslet nagy. Tíz kéz is nyul egyszerre a dinnyé után. Jó szemének, élénk figyelmének kell az árusnak lenni, hogy valaki, mint mondja „pofon ne csapjon egy párat”. — A pici dinnyéket nem is nehéz eldugni a nagy sürgés-forgásban.

— *Takarocsonnét, te füstös! —* rival egy felfelé törekvő cigányfiura, — *még a körmödhöz ragad.*

— *Hát nem vettem én már magától? —* felel a gyenge ruházatu rajkó önértzetesen.

— *Lehet, hogy vettél, ebadda, de nekem még nem fizettél —* és már emeli is az ostort, hogy akaratának érvényt szerezzen.

A komoly vevők azonban veszik erősen.

A gyermekek vagy szegény emberek már 3—4 koronáért tudnak egy kis időtlen, jarda dinnyét venni.

Az árus ép oly komolyan lékeli meg neki, mintha nagyot vett volna. Felszurja a kés hegyére a léket. Közben mondja:

— *Ha nem szereti, ne vigye el. —* Nézze, lelkem, milyen szép a színe, de hát még az ize.

Nem sokat árul el egyik se. Némelyik finnyás vevő ott is hagyja. Nem baj. Addig válogatják, míg ezt is elviszik.

Ugy látszik, a szállítás drága és nehéz, mert sokan a helyszínen szeretnék eladni a termést.

Tíz órára már elmennek a szekerek, csak néhány kofa árul lerakva a nagy porban. Az árokon szegény emberek, gyerekek jóízűen eszik a szintelen, izetlen kis fardákat, a lágy, napégette sárgákat. Szénahulladéktól és dinnyehajtól fedetten marad a dinnyevásár.

Bent a városban már 5—6 koronáért lehet kapni a szép dinnyének kilóját, a jó sárga meg 10—12 koronán áll.

Míg a dinnye gondolkozik az érésen, a szőlő már sarkában van. A héten már ez is megjelent a piacon. Igaz, hogy még fenn hordja az orrát, mert

36—40 koronáért adják kilóját.

Amde ez legalább érett, édes és egészséges csemege szőlő. Jóízűt eszik belőle az ember...

Az engedély iránti kérvények a Forgalmi Irodához adandók be megfelelően felszerelve, a kiadott engedélyt az iroda visszaélés vagy a rendelkezések megsértése esetén bár mikor visszavonhatja. Beváltók kötelesek a forgalmi iroda által megállapított gyógynövény árakat irány adóul venni, esetleges vitás ügyben felek az ár megállapítást a Forgalmi Irodától kérhetik. Amely jogosult a felajánlott készletre nem tart igényt, eladó készletét az irodának is felajánlhatja. Gyógyszereszek és drogueárusok a közvetlen fogyasztók szükségletén felüli készletét szintén csak jelen rendelet alapján idegeníthetik el.

A gyógynövények külföldre szállításához kiviteli engedély — melyet a földmivelségi miniszter ur és

szállítási igazolvány — melyet a miniszteri engedély alapján a forgalmi iroda ad — szükségeltetik.

Kiviteli engedély iránti kérelmek a Forgalmi Irodánál nyújtandók be, s a megadott engedélyt, a szállítási igazolvánnyal együtt, szintén az Iroda kézbesíti ki, folyamodó eljárás költsége címen köteles az időközönként előre megállapított százalékot az Iroda pénztárába befizetni.

Gyógynövény behozatala csak a földmivelségi miniszter ur engedélyével történhetik. Külföldi gyógynövényt csak a Gyógynövény kísérleti állomás (Budapest, I., Debrői-lt 17.) előzetes vizsgálása után lehet kereskedelmi forgalomba hozni.

Aki a jelen rendeletet megszegi, vagy kijátsza, a készlet elkobzása mellett kihágás miatt 6 havi elzárással, valamint 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetve, az illetéktelen nyereség megállapítása esetén pedig a büntetés 2000 koronán felül is terjedhet.

Debreczen, 1921 július hó 28-án.

A városi Tanács.

SPORT

Amputálni kell a szerencsétlenül járt birkozó karját.

A keletmagyarországi kerület birkozó versenyén, ami a DTE tornacsarnokában 1921. évi augusztus hó 7-én folyt le, súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt.

Benkő Aladár NyTVE pehelysúlyu birkozója oly brutálisan csavarta ki Kiss István, a DMTE kiváló tehetségű birkozójának a karját, hogy ebből kifolyólag szerdán délelőtt a budapesti Szent-István kórházban amputálni kellett jobb alkarját.

A szerencsétlenül járt fodrászegéd érdekében sportkörökben társadalmi gyűjtési akció indult meg, hogy anyagilag felsegítsék. Felkérjük a sportpártoló közönséget, hogy szíves adományait a szerkesztőségbe juttatni sziveskedjenek, ahol hirlapilag nyugtázva lesz.

A fegyelmi bizottság ma délutáni ülésére megidéztek: 6 órára Szabó Kálmán és Káldy Zsigmond tanácsstagok, az ezzel szükséges bizonyítékokat és tanukat. — Háromnegyed 7 órára Rott Kálmán, Urbanovics Lajos DTE, Buttykay KASE játékosokat, Balogh Imre szövetségi bírót, Németh József és Megyeri Ernő határbírókat.

A katonatiszti lawn-tennis kör versenyének új terminusa. A katonatiszti lawn-tennis kör idei ház versenyének időpontját a verseny intéző bizottság megváltoztatta, mivel épen összeesett vona a szept. elejére kiírt budapesti nemzetközi lawn-tennis versenyekkel, melyen egy-két debreczeni játékosunk is részt fog venni, megnézni pedig valószínűleg többen is felutaznak játékosaink közül. A döntő mérkőzések új időpontja augusztus 27. és 28-ra lett kitűzve. Az előmérkőzések kezdete csak a nevezési zárlat után lesz pontosan megállapítva, de minden valószínűség szerint augusztus hó 24-én lesz. A megváltozott nevezési zárlat időpontja augusztus 17-én 19 órára lett kitűzve.

Bemutató mérkőzés. A Debreczeni Munkás Testező Egyesület vasárnap délután az ügetőteri pályán tartja első nyilvános bemutatkozó mérkőzését a DKASE első csapatával. A DMTE bemutatóját jó hír előzi meg és így nagy érdeklődést vált ki sportkörökben.

Kiss Istvánt, a DMTE szerencsétlenül járt birkozóját hétfőn este Budapestre szállították súlyos természetű operáció végett. Sportbarátai tömegesen jelentek meg az állomáson, ezáltal is kifejezést adva részvételüknek.

Felhívás a pékekhez.

Földmivelésügyi miniszter ur rendelete értelmében azok a pékműhelyek, melyek hatósági lisztből készített kenyér előállítására vállalkoznak, szabad forgalomban levő lisztből készített sütemények, kenyér és effélék előállításával és forgalombahozatalával semmi formában nem foglalkozhatnak. Felhívjuk azokat a sütőket, akik a hatósági kenyérnek ilyen feltételek mellett való előállítására vállalkoznak, hogy a Közelelmezési ügyosztály Lisztosztályánál (Piac-u. 9.) e hó 11-én délig személyesen, vagy írásban jelentkezzenek. Jelentkezésük alkalmával közelebbi feltételeiket is előadhadják.

Debrecen, 1921 augusztus 9.

Közelelmezési ügyosztály.

Meghívás.

A Tiszacsegei Kölcsonös Segélyző Egylet mint szövetség

1921. évi augusztus hó 28-án, határozatképtelenség esetén szeptember hó 11-én, a szövetséget helyiségében

rendes közgyűlést

tart, amelyre a tagok az alapszabályok, 21., illetve 23. §-a értelmében meghívottnak.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzletészeredményről.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése.
 3. A felszámító évtársulatok Li-zottságainak jelentése.
 4. Mérleg megállapítása.
 5. A tiszta jövedelem felett való rendelkezés.
 6. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság és felszámoló évtársulatok bizottsága részére a felmentvény megadása.
 7. Az Országos Központi Hitel-szövetséget kötelekbe való belépés feletti határozat.
 8. Új alapszabályok alkotása.
 9. Az igazgatóság tagjainak megválasztása.
 10. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása.
 11. Néaláni indítványok.
- A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetséget helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.
- Tiszacsege, 1921 augusztus hó.

Az igazgatóság.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. SZATAI FERENC.

KIADJA:

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata.

NYILTTÉR.

Felhívjuk mindazokat, akik a Kiskereskedők Árubeszerzési Rt. Debreczen ellen bármilyen címen, különösen pedig az italmérők tervezett társaságával kapcsolatosan, követelést támasztani kívánnak, hogy igényüket a társaság irodájában (Piac-utca 60 sz.) három nap alatt bejelenteni sziveskedjenek

* Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tiszántúli Pénzváltó Bank

árubizományi és általános ügynökség
Reinbold, Szilágyi és Társai
Debreczen, Csapó-utca 19. sz.
00 Telefonszám 566. 00

Vasárol mindenféle gabonaműveket és gazdasági terményeket kis és waggontételekben a legmagasabb napi árak mellett.

Átvesz továbbá jó minőségű juhgomolyát minden mennyiségben s a legjobb áron uradalmaktól és kisebb termelőktől is. 00000

A Haas Fülöp és Fiai

féle üzlethelyiség
berendezése egészben vagy darabonként eladó.

Értekezni lehet
Kossuth-u. 7. sz. alatti
üzlethelyiségben 8-12-ig 3-6-ig

DOLLÁR szokol, lei és mindenféle arany és ezüst pénz vétele és eladása

Tőzsdél megbízások. Külföldi kifizetések (Devizák).

RANKAI bankirodája

Debreczen, Degenfeld-tér 6. szám (Kenyérpiac). Telefon szám 209. és Piac-utca 67. szám (Frohner-szálloda). Telefon szám 407.

Vasuti menetrend füzetes kiadás.

ARA 40 KORONA.

Hivatalos, kiadás, mely magába foglalja a megszállott területek menetrendjeit is és október hó 1-ig marad érvényben. — Kapható a

„MÉLIUSZ” könyvkereskedésben.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szó 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további szó 2 kor. Vaslagabb betűből a szavak kétszeresen lesznek felszámítva. Vidékről hirdetési díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalma-zottira van szükségük, oo **házvevők,** vagy akik ooooooooooooo **házukat el akarják adni,**

eredményt csak úgy ér-nek el, ha megfigyelik az

„EGYETÉRTÉS”

hirdetési rovatát, mert ott mindent megtalálnak, amire szükségük van.

Ajánlat

Csuz és köszvény

ellen legjobb a híres **Király balzsam.** Kapható a készítő **Grósz Nagy Ferenc** gyógyszer-tárában, a színház mellett. 3185

Csapó-utca 67.

alatt **Bálint József** asztalosnál butorok és konyhaberendezések raktáron. 3239

Liszt és korpa

jegy nélkül napi árban kapható. **Glück, Péterfia-u. 76.** 3250

Brtokom

kétszázhetven holdas, urilakkal (félórára) pénz-gazdálkodóval házi kezelésbe venném — társulva. „Többterme-lés” jellegére i-jon a „Méliusz” könyvkeres-kedésbe. 3246

Kisebb,

kézpénz tőkével élet-képes vállalatba, mint társ belépnek. Cim a kiadóba. 3207

Rézgálle

kapható **Péterfia-utca 76. Glück.** Ugyanott 1 szobaseprű 12 K. — 3249

Paplanvarrodámban

minden szakmámbeli munkát készítek szé-pen, jutányosan, kész paplanok állandóan rak-táron. Debreceni, Kos-suth-utca 11. 2996

PANETH

orth. kóser

SZALÁMI

és füstölt husok gyári lerakata **megnyílt**
Piac-u. 19. alatt.
Ezelőtt Schneck-bodega.

Kereslet

Íróasztalt és széket

használtat, jó karban levőt veszek. **Bessenyei Kölcsei-u. 9.** 3243

Keresek

egy riéh platot megvé-teire. **Neuländer kocsi-gyár, Erzsébet-u. 28.** 3234

Veszek

fehértűket, selyme-keket, paplanokat, garni-turákat, szőnyeget, butort. **Kaiser, Piac-u. 7. sz.** 3092

Kereskedelmit

végzett jó írásu fiatal-ember biztosítási iro-dában felvétetik. Je-lentkezzen írásbeli aján-attal. Cim a kiadóban. 3245

Használt

kis méretű jó karban levő hordókat vesz a **Löblé ecetgyár, Szalkai-utca 5. sz.** 3062

Aranyat

ezüstöt, briliánt, zálog-cédulát vesz legmaga-sabb napi áron **Steiner Mihály Hatvan-u. 2. I. emelet.** 3059

Kerékgyártó-segédék

és kovács-kerékgyártó tanulók felvétetnek. — **Neuländer, kocsi-gyár, Erzsébet-u. 28.** 3217.

50 korona

jutalom annak, aki a hétfőn villamosban fe-lejtett könyvet „Buzás” étterembe beadja. 3247

Egy kifutó

fiu vagy leány felvéte-tik a **Kossuth gyógy-szertárba, Piac-utca 30** alatt. 3252

Elvesztettem

kulcsaimat. Megtaláló jutalomban részesül. — **Lindenfeld fűszerkeres-kedő, Degenfeld-tér.**

Eladás

Makulatur

5 kg-os csomagban el-adó a kiadóhivatalban.

Családi ház,

rendezett udvarral, ju-tányos áron szabad kéz-ből eladó. Értekezhetni a tulajdonossal, **Móricz-utca 3.** 3211

Ház

eladó **Darabos-utca-n, 30. számú** beköltözhető lakással. **Pataky.** 3251

Faragott

szalonsztaal és cserép-kályha eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3248

Hivatkozunk az Egyetértés hirdetéseire.

Tiszántúli Pénzváltó Bank

Reinbold, Szilágyi és Társai, Telefon: 566.
Debreczen, Csapó-u. 19. sz.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával, bevált:

Mindenféle külföldi pénznemeket, arany- és ezüst érme-keket, ide-gen értékű csekket, utalvá-nyokat stb. a legmagasabb napi árfolyamon.

Értéktőzsdél megbízásokat vállal, külföldi átutalásokat teljesít a legelőnyösebb feltételek mellett. (Devi-sákat és külföldi kifizetéseket vesz és elad.)

Szappanosoknak szállít prima olvasztott faggyut, csontzsirt a leg-olcsóbban.

Timároknak pedig folyékony és szilárd tölgyfakivonatot (tannint), olvasz-tott faggyut, halzsirt, cserzőanyagokat stb.

Gép- és motorüzemek itt szerezhetnek be legolcsóbban henger- és kenőolajokat, benzint, gépszirt, szijjakat stb.

Tűzfát (cser, tölgy és bükhasáb) vegontételekben szállít.

Terményeket (buzát, rozst, árpát, zabot, tengerit és hüvelyeseket) vá-sárol a legmagasabb napi áron.

Saját készítésű

CIPŐK

tiszta színanyagból

a legolcsóbban beszerezhető kényez vagy mérték után:

GRÜNVALD CIPŐÜZEM,
Kossuth-utca 8., Sas-utca 4. sz. (Kölcsonössegélyző-palota.)
Minden n-lam vásárolt cipőt, ha idő előtt elszakad, úgy teljesen ingyen javítom.